

Belica (*Leucaspis delineatus*) v Muriši, mrtvici Mure

Letos spomladi smo med vzorčenjem ene najlepših mrtvic reke Mure, v Muriši, naleteli na številčne skupine majhnih ribic. Izkazalo se je, da gre za vrsto belica in s tem za njeno prvo uradno najdbo v tem delu Slovenije.

Muriša, ena najlepših mrtvic Mure, je na skrajnem vzhodnem delu Slovenije, le nekaj kilometrov severozahodno od tromeje med Hrvaško, Madžarsko in Slovenijo. V njej smo do lani zabeležili kar štirinajst vrst rib, in sicer činkljo, veliko senčico, navadno nežico, androgo, ščuko, navadnega koreslja, linja, rdečeoko, rdečeperko, krpa, sončnega ostriza, srebrnega koreslja in črnega ameriškega somiča. Letos spomladi pa je bila presenetljivo med vsemi vrstami v površinskem sloju mrtvice številčno najbolj zastopana ravno belica. Pred letošnjim vzorčenjem v Muriši nismo zabeležili belice. Predstavlja je več kot 75 % vseh vzorčenih osebkov (845 osebkov) in gre verjetno za najštevilčnejšo najdbo belice v naravnem okolju v Sloveniji.

Belica, *Leucaspis delineatus* (Heckel, 1843), je izredno majhna vrsta, ki v dolžino zraste največ 12 cm ter po navadi ne preseže 10 cm (Povž in Sket, 1990; Veenvliet in Kus Veenvliet, 2006). Živi v večjih skupinah in poseljuje spodnje mirne tokove rek, še posebno rečne zatoke in mrtvice (Kottelat in Freyhof, 2007; Markovčič s sod., 2006). Najdemo jo tudi v umetnih stoječih vodnih telesih. V Sloveniji je njena razširjenost zelo slabo znana. Poseljevala naj bi vode na Dravskem polju (Povž in Sket, 1990), leta 1979 smo nekaj osebkov našli v reki Sotli (Bios, 2014), leta 2006 in 2007 pa v mejni Muri med Avstrijo in Slovenijo ter v njenem pritoku Svečanski potok (Ribkat, 2014). Pri nas belica velja za zavarovano vrsto in hkrati za vrsto, katere habitat je treba varovati (Uredba o zavarovanih prostoživečih živalskih vrstah). Na Rdečem seznamu velja celo za domnevno izumrlo vrsto.

Ribiči belico pogosto zamenjujejo z mladnicami ciprinidnih vrst, kar je v preteklosti v ribiški kataster vneslo veliko zmede. Tovrstne zamenjave so dandanes že skoraj v celoti odpravljene. V resnici je belica svoja vrsta, ki jo od preostalih razlikujemo po izrazito nadstojnih ustih, velikih očeh ter izredno kratki pobočnici, na kateri je največ dvanajst lusk (Kottelat in Freyhof, 2007). Luske so velike in rade odpadejo.

Menimo, da je v Sloveniji belica veliko bolj razširjena in pogosta vrsta, kot velja dandanes. Slabo raziskanost in prepo-

Muriša, ena najlepših mrtvic v Sloveniji.

Belica, Muriša 2014

znavnost vrste pripisujemo predvsem njeni majhnosti.

Zavod za ribištvo:
dr. Kaja Pliberšek

Viri

Kottelat, M., in Freyhof, J., 2007. Handbook of European Freshwater Fishes. Kottelat, Cornol, Switzerland and Freyhof, Berlin, Germany.

Ribkat. Ribiški kataster. Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, Zavod za ribištvo Slovenije. Spletna aplikacija: ribkat.mkgp.gov.si. Poizvedeno 20. maj 2014.

Mrakovčič, M., Brigić, A., Buj, I., Čaleta, M., Mustafić, P., Zanella, D., 2006. Crvena knjiga slatkovodnih riba Hrvatske. Ministarstvo kultu-

re, Državni zavod za zaščito prirode, Republika Hrvatska, Zagreb.

Povž, M., in Sket, B., 1990. Naše sladkovodne ribe. Založba Mladinska knjiga. Ljubljana.

Veenvliet, P., in K. Veenvliet J., 2006. Ribe slovenskih celinskih voda. Priročnik za določanje. Zavod Symbiosis, Grahovo.

Marčeta, B. (urednik), 2012. BIOS - Biološka zbirka podatkov Zavoda za ribištvo Slovenije. Zavod za ribištvo Slovenije, 20. 5. 2014.

Uredba o zavarovanih prostoživečih živalskih vrstah. Uradni list RS, št. 46/2004, 109/2004, 84/2005, 115/2007, 96/2008, 36/2009, 102/2011.

Rdeči seznam: Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam. Uradni list RS, št. 82/2002, 42/2010.